

70-åriga Britt kämpar i alla meningar för sina 13 älskade kor.

FOTO: KNUT KOMISTO

KOMMENTAR
KERSTIN SUNDMARK
REDAKTÖR

OTIPPADE FILMRESMÅL

Filmturism är ingen ny företeelse. Efter *Sagan om ringen* vällde fansen till Nya Zeeland, precis som *Mamma Mia*-älskarna bokade plats på flyg och färjor till grekiska ön Skiathos.

Men nu tar en ny typ av filmturism fart. Forskarna kallar det populärkulturism. I det europeiska forskningsprojektet Popcultour tittar man närmare på resorna som följer i de kulturförklarade *Twilight*-filmernas spår.

– Fansen bygger upp förut-sättningarna på internet. Den snabba spridningen av informationen ger i sin tur stora volymer resenärer. Dessutom har resmålen inte alltid en koppling till filmen, berättar Maria Lexhagen på Mittuniversitet i Östersund, som är knutet till projektet.

Även om forskarna specifikt studerar det popkulturella resandet i samband med *Twilight*-filmerna, kan mönstret sannolikt överföras till andra typer av filmer. Så kallade fan-communities, ungefär beundrargrupper, på nätet blir allt vanligare och större. Där träffas likasinnade för att diskutera ALLT som rör filmen.

Såväl platserna där filmen utspelar sig ("the settings") som ställena där den spelats in ("the locations") lockar, och en del orter har därför varit totalt oförberedda på invasionen av devota beundrare. Men lite otippat behöver resorna inte ens gå till en plats som är förknippad med filmen:

– Fansen kan även åka till evenemang och filmpremiärer var som helst i världen. Arrangemangen är inte alltid kommersiella, utan anordnas även av dem själva. Huvudsaken är att man får träffa andrahängivna följare för att debattera och diskutera, säger Maria Lexhagen.

Ett Millennium-fan kan alltså i princip lika gärna dra till Hongkong som till Söder i Stockholm. Resemönstren i filmernas spår är nya men en sanning består: Allt är inte vad det ser ut att vara i filmens värld.

HEM TILL GÅRDEN

De halländska KOKVINNORNA har inget GEMENSAMT med Vilda västerns kopojar. Men de är OÄNDLIGT mycket mer gripande.

KOKVINNORNA
(Film, Pan vision)

Om du – som jag – fäste dig vid *Hästmannen*, kommer du – som jag – att falla för *Kokvinnorna*. Ibland är det så skönt att slippa fräcka kameraåknningar, rappt skrivna dialoger och smarta handlingar, för att i stället ge plats åt det verkliga livet. Rakt upp och ner som det är. Dialogen känns äkta, just för att den är – äkta. Tell Aulin och Peter Gerdehag låter oss som flugor på koryggen lugnt följa årstiderna och gamla, krumma Britt i halländska Sibbalt. Hon älskar och månar om sina kor som vore de hennes barn. Bregottfabriken kan slänga sig i vägen. Upphetsande? Icke! Gripande? Om! Och lite vemodigt.

**HUR MÅNGA LINGON FINNS
DET I VÄRLDEN?**
(Film, SF)

Spelfilmen om Glada Hudik-teatern har många poänger. Charmige slarvern Alex (Sverrir Gudnason) behöver ett jobb, fast han hade kanske inte tänkt sig att arbeta med utvecklingsstörda. Efter lite inkörningsproblem blir det dock bland det bästa han gjort – och bland det bästa du sett i den här genren. Man blir upprörd och berörd om vartannat och börjar precis som Alex att funderar över livet.

I NATTENS HETTA
(Film, Studio S)

Vi snackar klassiker här – och fem välförtjänta Oscar. Den svarte, smarte stadspolisens Sydney Poitier skickas till amerikanska södern för att utreda ett mord tillsammans med den fete, fördomsfulla och vite Rod Steiger. De är inte bara omgivna av hat, de avskyr även varandra instinktivt. Men de måste samarbeta för att ha en chans att lösa mordet. Gräsligt spännande på många plan och tyvärr även läskigt aktuell.

BRIGHTON ROCK
(Film, Pan vision)

Sliskiga och hänsynslösa gangstrar i Brighton, ständigt beredda med stilettkniven. På stadens berömda pir blir servitrisen Rose (Andrea Riseborough) vitne till ett mord. För att tysta henne väljer äcklige Pinkie (Sam Riley) att gifta sig med Rose. Den dumma gåsen blir störtkär och håller fast vid Pinkie, hur vidrigt han än behandlar henne. Ruggigt, men samtidigt vacker och maffigt filmad. Helen Mirren och John Hurt har bara biroller, men är en njutning ändå.